

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2005-2006

11 JANVIER 2006

Projet de loi modifiant la législation relative à la protection de la jeunesse et à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié d'infraction

AMENDEMENTS

N° 50 DU GOUVERNEMENT

Art. 12

Apporter à l'article 45*quater* proposé les modifications suivantes :

A. Au § 1er, alinéa 2, supprimer le 3° et renuméroter le 4° en 3°.

B. Compléter le § 1er comme suit :

«Une médiation ne peut avoir lieu que si les personnes qui y participent y adhèrent de manière expresse et sans réserve, et ce, tout au long de la médiation.»

C. Au § 2, alinéa 2, première phase, insérer les mots «est signé par la personne qui est présumée avoir commis un fait qualifié d'infraction, par les personnes qui exercent l'autorité parentale à son égard ainsi que par la victime, et» entre le mot «médiation» et le mot «doit».

Voir:

Documents du Sénat :

3-1312 - 2004/2005 :

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

3-1312 - 2005/2006 :

N°s 2 à 4: Amendements.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2005-2006

11 JANUARI 2006

Wetsontwerp tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

AMENDEMENTEN

Nr. 50 VAN DE REGERING

Art. 12

In het voorgestelde artikel 45*quater*, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In § 1, tweede lid, het 3° doen vervallen en het 4° hernummeren tot 3°.

B. § 1 aanvullen als volgt :

«Een bemiddeling kan enkel plaatsvinden indien de personen die eraan deelnemen er uitdrukkelijk en zonder voorbehoud mee instemmen en dit blijven doen zolang de bemiddeling loopt.»

C. In § 2, tweede lid, eerste zin, de woorden : «wordt ondertekend door de persoon die verdacht wordt een als misdrijf omschreven feit te hebben gepleegd, de personen die ten aanzien van hem het ouderlijk gezag uitoefenen, alsook door het slachtoffer; en» invloegen tussen het woord «bereikt,» en het woord «moet».

Zie:

Stukken van de Senaat :

3-1312 - 2004/2005 :

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

3-1312 - 2005/2006 :

Nrs. 2 tot 4: Amendementen.

D. Compléter le § 4 comme suit : «*Les documents établis et les communications faites dans le cadre d'une intervention du service de médiation sont confidentiels, à l'exception de ce que les parties consentent à porter à la connaissance des autorités judiciaires. Ils ne peuvent être utilisés dans une procédure pénale, civile, administrative ou arbitrale ou dans toute autre procédure visant à résoudre des conflits et ne sont pas admissibles comme preuve, même comme aveu extrajudiciaire.*»

Justification

Cet amendement vise à mettre en concordance l'article 12 avec les modifications, proposées par l'amendement n° 5 du gouvernement, à l'article 2 du projet de loi n° 3-1313.

Tout d'abord, une des conditions pour s'engager dans une offre de médiation est supprimée de l'énumération des conditions que le parquet doit vérifier.

Il ressort de la pratique qu'il est pratiquement infaisable de confier cette tâche au parquet, et ce surtout en tenant compte des victimes. Celles-ci ont besoin de suffisamment d'informations sur les risques et les avantages d'une médiation. Certaines victimes ont aussi besoin d'un temps de réflexion et ne sont en outre pas prêtes à se déplacer au parquet pour donner leur accord à une médiation. Les parents aussi ne sont pas toujours présents.

L'absence du contrôle n'empêche pas que le parquet, qui remarquerait ou saurait que les intéressés ne souhaitent pas de médiation, doive refuser de les renvoyer vers une médiation ou une concertation restauratrice en groupe. Cela découle du principe général de la libre volonté, tel qu'énoncé dans le projet. L'absence de l'automatisme offrirait en revanche l'avantage que le parquet ne serait plus obligé de vérifier si cette condition est remplie chez toutes les personnes à qui la médiation est proposée. La condition doit être en effet vérifiée avec attention par le médiateur lui-même.

Ce dernier principe est repris à la deuxième modification.

La troisième modification vise à clarifier que l'accord de médiation doit être écrit et par qui il doit être signé.

La quatrième modification complète le principe de confidentialité.

N° 51 DU GOUVERNEMENT

Art. 21

Remplacer cet article comme suit :

«Art. 21 — À l'article 61 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, sont apportées les modifications suivantes :

A) À l'alinéa 2, les mots «en même temps que sur l'action publique» sont remplacés par les mots «ou en reporte l'examen à une date ultérieure»;

D. § 4 aanvullen als volgt : «*De documenten die worden opgemaakt en de mededelingen die worden gedaan in het kader van de tussenkomst van de bemiddelingsdienst zijn vertrouwelijk met uitzondering van datgene waarmee de partijen instemmen om het ter kennis van de gerechtelijke instanties te brengen. Ze kunnen niet worden aangewend in een strafrechtelijke, burgerrechtelijke, administratieve, arbitrale of enige andere procedure voor het oplossen van conflicten en zijn niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke bekentenis.*»

Verantwoording

Dit amendement beoogt artikel 12 in overeenstemming te brengen met de wijzigingen van artikel 2 van het wetsontwerp nr. 3-1313, voorgesteld bij amendement nr. 5 van de regering.

Vooreerst worden één van de voorwaarden om op een bemiddelingsaanbod in te gaan, verwijderd uit de opsomming van voorwaarden die door het parket moeten worden geverifieerd.

Uit de praktijk blijkt dat het praktisch onhaalbaar is om het parket systematisch met deze taak te belasten, en dat vooral rekening houdend met de slachtoffers. Deze hebben nood aan voldoende informatie over de risico's en voordelen van een bemiddeling. Sommige slachtoffers hebben tevens bedenkijd nodig en zijn bovendien niet bereid om zich te verplaatsen naar het parket om daar hun akkoord te geven voor een bemiddeling. Ook ouders zijn niet steeds aanwezig.

Het weglaten van de controle verhindert niet dat het parket dat zou merken of weten dat de betrokkenen geen bemiddeling wensen, moet weigeren om hen door te verwijzen voor bemiddeling of groepsoverleg. Dit volgt uit het algemeen beginsel van vrijwilligheid, zoals ook in het ontwerp vermeld. Het weglaten van het automatisme zou daarentegen als voordeel bieden dat het parket niet langer zou worden verplicht om na te gaan of deze voorwaarde is vervuld bij alle personen aan wie de bemiddeling wordt voorgesteld. De voorwaarde moet door de bemiddelaar zelf uiteraard wel zorgvuldig worden nagegaan.

Dit laatste beginsel is opgenomen in de tweede wijziging.

De derde wijziging beoogt te verduidelijken dat het bemiddelingsakkoord schriftelijk moet zijn en door wie het ondertekend moet worden.

De vierde wijziging vult het beginsel van vertrouwelijkheid aan.

Nr. 51 VAN DE REGERING

Art. 21

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 21 — In artikel 61 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) In het tweede lid worden de woorden «terzelfder tijd als over de publieke vordering» vervangen door de woorden «of houdt de behandeling daarvan aan tot latere datum»;

B) L'article est complété comme suit : « La victime peut se désister de toute action qui découle du fait qualifié infraction, notamment lorsque l'auteur ou les auteurs au profit duquel ou desquels la victime se désiste, collaborent à une offre restauratrice.

La victime mentionne explicitement dans l'accord auquel aboutit l'approche restauratrice, le ou les auteurs qui ont collaboré à une offre restauratrice, auxquels s'applique le désistement d'action visé au quatrième alinéa.

Le désistement d'action visé au quatrième alinéa implique automatiquement que ce désistement vaut également à l'égard de toutes les personnes qui soit en vertu de l'article 1384 du Code civil, soit en vertu d'une loi spéciale, sont responsables du dommage causé par le ou les auteurs au profit duquel ou desquels la victime se désiste. »

Justification

Le point A) vise à offrir la possibilité de dissocier l'examen au pénal de l'examen au civil pour le jeune (et les parents). Cela n'était pas possible jusqu'à présent, ce qui pouvait conduire à des situations bizarres si le juge de la jeunesse statuait en même temps sur l'action civile et sur l'action publique. L'action civile ne pouvait donc pas entièrement être laissée/rendue aux participants de la médiation ou de la concertation restauratrice en groupe.

Le point B), vise à améliorer la lisibilité de l'article grâce à une simplification de la terminologie et tend également à éliminer une contradiction entre les alinéas 4 et 6 en mentionnant explicitement dans l'article que le désistement d'action est limité aux auteurs qui ont collaboré à la mesure restauratrice.

B) Het artikel wordt aangevuld als volgt : Het slachtoffer kan afstand doen van elke vordering die uit het als misdrijf omschreven feit voortvloeit, in het bijzonder wanneer de dader(s) ten voordele van wie het slachtoffer deze afstand doet, meewerkt (meewerken) aan een herstelrechtelijk aanbod.

Het slachtoffer vermeldt expliciet in het akkoord dat door de herstelgerichte aanpak wordt bereikt, ten voordele van welke dader(s) die meewerkt (meewerken) aan een herstelrechtelijk aanbod, de afstand van de in het vierde lid bedoelde vordering geldt.

Uit de afstand van een vordering zoals bedoeld in het vierde lid, volgt automatisch dat deze afstand eveneens geldt ten aanzien van alle personen die hetzelfdige art. 1384 van het Burgerlijk Wetboek, hetzelfdige een bijzondere wet aansprakelijk zijn voor de schade veroorzaakt door de dader(s) ten voordele van wie het slachtoffer de afstand doet. »

Verantwoording

Punt A) beoogt de mogelijkheid te bieden om de behandeling op strafrechtelijk en burgerlijk gebied ten opzichte van de jongere (en de ouders) afzonderlijk te voeren. Dit kon tot op heden niet, wat tot bizarre situaties kon leiden indien de jeugdrechter gelijktijdig een uitspraak deed over zowel de burgerlijke als de publieke vordering. De burgerlijke vordering kon in dat geval immers niet volledig aan de deelnemers aan de bemiddeling of het herstelgericht groepsoverleg worden overgelaten/teruggegeven.

Punt B) beoogt de leesbaarheid van het artikel te verhogen door de erin gehanteerde terminologie te vereenvoudigen en beoogt tevens een contradictie tussen het vierde en het zesde lid weg te werken, door explicet in het artikel te vermelden dat de afstand van vordering wordt beperkt tot de daders die hebben meegewerkt aan de herstelgerichte maatregel.

La ministre de la Justice,

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX.

N° 52 DE M. HUGO VANDENBERGHE

Art. 52bis (nouveau)

Insérer un chapitre VIIbis (nouveau), composé d'un article 52bis, rédigé comme suit :

« Chapitre VIIbis : Disposition modifiant le Code pénal

Article 52bis : À l'article 433bis, alinéa 3, du Code pénal, les mots « aux articles 37, 38, 39, 43, 49, 52 et 52quater » sont remplacés par les mots « aux articles 37, 39, 43, 49, 52, 52quater et 57bis ».

Nr. 52 VAN DE HEER HUGO VANDENBERGHE

Art. 52bis (nieuw)

Een nieuw hoofdstuk VIIbis, bestaande uit het artikel 52bis, invoegen, luidende :

« Hoofdstuk VIIbis : Bepaling tot wijziging van het Strafwetboek

Artikel 52bis : In het derde lid van artikel 433bis van het Strafwetboek worden de woorden « in de artikelen 37, 38, 39, 43, 49, 52 en 52quater » vervangen door de woorden « in de artikelen 37, 39, 43, 49, 52, 52quater en 57bis ».

Justification	Verantwoording
<p>Il y a lieu de modifier l'article 433bis du Code pénal.</p> <p>Cet article s'énonce comme suit :</p> <p>« La publication et la diffusion au moyen de livres, par voie de presse, par la cinématographie, par la radiophonie, par la télévision ou par quelque autre manière, du compte rendu des débats devant le tribunal de la jeunesse, devant le juge d'instruction et devant les chambres de la cour d'appel compétentes pour se prononcer sur l'appel introduit contre leurs décisions, sont interdites.</p> <p>Seuls sont exceptés les motifs et le dispositif de la décision judiciaire prononcée en audience publique, sous réserve de l'application de l'alinéa 3.</p> <p>La publication et la diffusion, par tout procédé, de textes, dessins, photographies ou images de nature à révéler l'identité d'une personne poursuivie ou qui fait l'objet d'une mesure prévue aux articles 37, 38, 39, 43, 49, 52 et 52<i>quater</i> de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse ou dans la loi du 1er mars 2002 relative au placement provisoire de mineurs ayant commis un fait qualifié infraction, sont également interdites. Il en va de même pour la personne qui fait l'objet d'une mesure prise dans le cadre de la procédure visée à l'article 63bis de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse.</p> <p>Les infractions au présent article sont punies d'un emprisonnement de deux mois à deux ans et d'une amende de trois cents euros à trois mille euros ou d'une de ces peines seulement. »</p> <p>Or, le projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, l'article 606 du Code d'instruction criminelle et les articles 12 et 30 du Code pénal, abroge l'article 38. Le dessaisissement, qui était jusqu'ici réglé par cet article, le sera désormais par le nouvel article 57bis.</p>	<p>Artikel 433bis van het Strafwetboek moet worden gewijzigd.</p> <p>Dat artikel luidt als volgt :</p> <p>« Publicatie en verspreiding van het verslag van de debatten voor de jeugdrechtbank, voor de onderzoeksrechter en voor de kamers van het hof van beroep die bevoegd zijn om over het hoger beroep tegen hun beslissingen te oordelen, door middel van boeken, pers, film, radio, televisie, of op enige andere wijze, zijn verboden.</p> <p>Alleen de motieven en het beschikkend gedeelte van de in openbare terechtzitting uitgesproken rechterlijke beslissing vormen, onder voorbehoud van de toepassing van het derde lid, hierop een uitzondering.</p> <p>Publicatie en verspreiding door middel van welke procédés ook van teksten, tekeningen, foto's of beelden waaruit de identiteit kan blijken van een persoon die vervolgd wordt, of ten aanzien van wie een maatregel is genomen als bedoeld in de artikelen 37, 38, 39, 43, 49, 52 en 52<i>quater</i> van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming of in de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, zijn eveneens verboden. Hetzelfde geldt voor de persoon ten aanzien van wie een maatregel genomen is in het kader van de rechtspleging als bedoeld in artikel 63bis van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming.</p> <p>Overtreding van dit artikel wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaar en met geldboete van driehonderd euro tot drieduizend euro of met een van die straffen alleen. »</p> <p>Artikel 38 wordt opgeheven door het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, van artikel 606 van het Wetboek van strafvordering en van de artikelen 12 en 30 van het Strafwetboek. De uithandengiving, die erin geregeld werd, wordt voortaan geregeld door het nieuwe artikel 57bis.</p>

Hugo VANDENBERGHE.